

JADRANKA ŠKUNCA

Fakultet za turistički i hotelski menadžment, Opatija, Sveučilište u Rijeci, Hrvatska

TERMINOLOŠKI INTERNET RJEČNICI U FRANCUSKOM JEZIKU TURISTIČKE STRUKE

UDK 811.133.1'374:004.738.52:338.48

Primljeno: 09.04.2003.

Prethodno priopćenje

Zadnjih dvadeset godina računalo je postalo glavno sredstvo pristupa usko specijaliziranom znanju i zaštićeni način prijenosa informacija u znanosti, tehnici, književnosti i umjetnosti. Proces je započeo informatizacijom bibliotekarskih kataloga i velikih izdavačkih kuća spajanjem na bazu podataka kao što je PASCAL.

Izdavači specijaliziranih revija, pisanog tiska, profesionalne udruge i izdavačke kuće učinili su svoje publikacije dostupnim na mreži u elektronskom izdanju, popisali su i stvorili svoje vlastite arhive i omogućili pristup istraživačkim centrima, istraživačima, izdavačima i zainteresiranim čitateljima.

U ovom istraživanju potražili smo terminološke rječnike iz područja turizma, na francuskom jeziku, u elektronskom izdanju. U najnovije vrijeme mogu se naći terminološki rječnici na Internetu i oni su dostupni širokom krugu korisnika jer su lako i brzo dostupni. Istražili smo vrste tih terminoloških rječnika iz područja turizma na francuskom jeziku i najzanimljivije smo opisali.

Ključne riječi: terminološki rječnici, Internet, turizam.

1. UVOD

U svom osnovnom značenju riječ *terminologija* označava «skup određenih stručnih riječi koje pripadaju nekoj znanosti, umjetnosti, nekom autoru ili društvenoj grupi¹.»

Svaki jezik, bilo da se radi o stranom ili materinskom jeziku, sastoji se od općeg jezika, kojim se služimo u svakodnevnoj, javnoj i privatnoj komunikaciji i od čitavog niza jezika struka, kojima se služimo u profesionalnom životu. Jezika struka ima koliko ima i profesija pa ih ne možemo sve nabrojiti, ali kao ilustraciju navodimo: jezik iz medicine, ekonomije, turizma, tehnike, elektrotehnike, pomorstva, povijesti umjetnosti, informatike itd. Zbog toga, koliko god dobro znali jezik, ne možemo dobro

---

¹ Pavel, S., Précis de terminologie, Bureau de la traduction, ISBN 0-660-61616-5, 2003., XVII-XVIII.

poznovati sve jezike struka, već samo one iz vlastitog profesionalnog područja, a ostale samo onoliko, koliko imamo interesa za razumijevanje tog područja.

Zadaća terminologa jeste odrediti termine i riječi koje pripadaju određenoj struci i što točnije definirati njihova područja uporabe; provjeriti u praksi točnu primjenu određenih termina uz pomoć iscrpnih referenci, ukratko ih opisati, savjetovati pravilnu primjenu neke riječi ili ukazati na neku pogrešku u korištenju specifičnih termina određenih zanimanja.

Svaki jezik struke koristi se karakterističnim terminima te struke, a precizno određenje, što pojedini termin znači, možemo naći u terminološkim rječnicima. Zato je izuzetno važno da u svakoj struci postoje terminološki rječnici, jer onda je komunikaciji, unutar struke, neće dolaziti do nesporazuma, već će svi sugovornici termine koristiti jednoznačno.

Tema ovog istraživanja je lingvistički pristup terminološkim rječnicima iz područja turizma u francuskom jeziku struke na Internetu.

Cilj istraživanja bio je odrediti vrstu rječnika: jednojezični, dvo ili višejezični rječnici; analizirati način tumačenja termina: prijevodno, jednom ili više riječi, tekstem, izračunati obim broja natuknica ako je to moguće i usporediti ih.

2. METODOLOGIJA ISRAŽIVANJA

Prateći najnoviju literaturu iz turizma, utvrdili smo da je objavljen veći broj terminologijskih rječnika, na francuskom jeziku, koji pokrivaju ovu znanstvenu disciplinu. Upravo, pojava tiskanja tako važne sekundarne literature, potaknula nas je da potražimo što nudi Internet na tom području. Ponuda rječnika na Internetu je ipak bogatija i raznolikija nego u pisanim publikacijama.

Nakon što smo sakupili građu za istraživanje, pristupili smo sistematizaciji prikupljenih podataka i odredili vrste rječnika. Zatim smo odredili broj natuknica svakog pojedinog rječnika i opisali načine tumačenja termina. Na kraju smo usporedili po dva ponuđena rječnika i prezentirali rezultate istraživanja.

U istraživanju smo se služili sljedećim metodama: induktivnom, deduktivnom, opisnom, sintezom i statističkom obradom podataka.

3. TERMINOLOŠKI RJEČNICI U FRANCUSKOM JEZIKU TURISTIČKE STRUKE

Točno definiranje nekog stručnog pojma, izuzetno je važno u jednoznačnosti korištenja tog termina, kod svih korisnika, bilo da se radi o stručnjacima iz tog područja ili je riječ o obrazovnom sustavu, koji koristi te pojmove. Terminološki rječnici, koje smo odabrali kao korpus našeg istraživanja, prezentirat ćemo u ovoj,

središnjoj fazi, istraživanja. Prikazat ćemo karakteristike rječnika koje smo odabrali: vrstu, način tumačenja termina i broj natuknica.

Prvo ćemo predstaviti dvojezični tezaurus *Ciret*, francusko-engleski terminološki rječnik, a zatim jednojezični *Dictionnaire conceptuel du tourisme*, Internet rječnik. Predstaviti ćemo i dva dvojezična terminološka rječnika: *Tesaurus du tourisme et des loisirs* i *Le Grand dictionnaire terminologique*, oba rječnika su francusko-engleska.

Za redoslijed predstavljanja, kao kriterij smo odabrali obim predstavljene građe, pa ćemo prvo predstaviti manje obimnu a onda rječnike obimnije građe.

3.1. Dictionnaire conceptuel du tourisme

Terminološki rječnik *Dictionnaire conceptuel du tourisme*, koji se nalazi na stranicama: http://www.tele3.net/dicotour/IND_AB_F.HTM 05.06.2002. je rječnik razvrstan po područjima u turizmu: rezervacije; transport; smještaj i onda pojašnjava i daje definiciju prometnog sredstva na francuskom, danskom engleskom i portugalskom jeziku.

Primjer: 2.1.5.6 transport / transport aérien / prestations / types de vol 233

Anglais	Danois	Français	Portugais
charter charter flight chartered flight	charter fly	avion nolisé; nm charter; nm vol affrété, nm vol nolisé, nm	charter

DEFINITION: avion affrété par une organisation de tourisme dans le cadre d'un service non régulier

CONTEXTE (S)

Les premiers charters (...) auraient été réalisés, dans 1949, depuis l'Angleterre, vers la Corse. Déjà, ces vols inauguraux auraient préfiguré ce qui deviendrait l'emploi le plus intensif du charter: le transport des vacanciers d'Europe du Nord vers les rivages méditerranéens. (MIROUX, Albert. *Tourisme et transport aérien, de l'essor à la maturité, Cherté et Charters. Les Presses de l'Institut du Transport aérien.*)

Ovaj rječnik ima 1260 natuknica i uređen je po abecednom redu i po područjima u turizmu. Namijenjen je profesionalcima i zanimljiv jer pojam pojašnjava na francuskom a onda i na ostalim jezicima koji su zanimljivi turističkoj struci.

3.2. Thesaurus de Centre International de Recherches et d'Etudes Touristiques (CIRET)

Na adresi: http://www.ciret-tourism.com./site_dezipe_ciret_2000/francais/barre_de_titre.htm 5.06.2003 je dvojezični francusko-engleski rječnik koji ima 2404 natuknice i pojašnjava ih prijevodno iz jednog jezika u drugi. Složen je po abecednom redu i važan je kao odrednica onoga što se odvija u terminološkom vokabularu struke jer su te stranice pojam kvalitete u jeziku struke i turizmu.

3.3. Le Grand dictionnaire terminologique

Dvojezični francusko-engleski terminološki rječnik koji ima 3, 000 000 natuknica razvrstanih abecednim redom iz 200 različitih područja poredanih po značaju za struku. Nalazi se na Internet adresi: www.granddictionnaire.com 13.01.2003. Pojmove tumač tekstom i toplo ga preporučamo profesionalcima i običnim građanima koje zanima turistička struka jer je iscrpan i jedna od najposjeđivanijih kanadskih stranica u 2000. godini.

3.4. Thesaurus du tourisme et des loisirs

Dvojezični francusko-engleski terminološki rječnik koji je izdao Secrétariat d'Etat au Tourisme de la France i Svjetska turistička organizacija (OMT) a na Internetu se prvi put pojavio 1999. godine. Postoji i u tiskanom obliku od 2000. godine. Ovaj terminološki rječnik možemo naći na: www.tourisme.gouv.fr /document/TESAUR.PDF 18.09.2003.

Rječnik je organiziran abecednim redom, po područjima u turizmu ima listu prioriteta, a ponekada su natuknice organizirane oko mini-tezaurusa kako bi što bolje pojasnili neki pojam. Područja koja obrađuje su sljedeća na obadva jezika:

1. Activité sportive	1. Sports
2. Droit du tourisme	2. Tourism Legislation
3. Ecologie du tourisme	3. Ecology of tourism
4. Economie tourisme	4. Economy of tourism
5. Equipement touristique	5. Tourist facilities
6. Flux touristique	6. Visitor flows
7. Formation et emploi	7. Training and employment
8. Hébergement	8. Accommodation
9. Loisirs	9. Leisure activities
10. Manifestation touristique	10. Tourism events
11. Patrimoine touristique	11. Touristic heritage
12. Politique du tourisme	12. Tourism policy
13. Prestation touristique	13. Tourist services
14. Professionnel du tourisme	14. Tourism professionals
15. Promotion touristique	15. Tourist promotion
16. Science et information	16. Science and information
17. Sociologie des loisirs	17. Sociology of leisure
18. Tourisme sectoriel	18. Tourism sectors
19. Transport	19. Transport
20. Pays et groupement de pays	20. Countries and country groupings

Rječnik je pregledan i možemo usporedno pogledati tumačenja na obadva jezike a ujedno i pojašnjava razliku između jednoga i drugoga jezika. Ovaj *Thesaurus* sadrži 5500 termina.

4. DISKUSIJA

Nakon prezentiranja i lingvističke analize terminoloških rječnika možemo utvrditi da se radi o potpuno različitim terminološkim rječnicima iz turizma. Oni su različiti po svom obimu, strukturi, odabiru termina i po načinu tumačenja termina. Ono što im je zajedničko jeste da su francuski terminološki rječnici, neki su dvojezični a neki višejezični, svi su razvrstani po abecednom redu a neki i po područjima iz turizma i svi su elektronički. Neki od njih postoje i u tiskanom obliku. Mada su vrlo različiti, po svim svojim karakteristikama, popunili su jedan prostor leksikografije, koji do sada nije postojao i praktično pomogli potencijalnim korisnicima, koji žele znati više, o točnom i istoznačnom korištenju termina iz turizma.

5. ZAKLJUČAK

U ovom istraživanju usporedili smo više, terminoloških rječnika iz turizma objavljenih na Internetu. Kako pisani terminološki rječnici nisu lako dostupni, Internet rječnici su, naprotiv, lako i brzo dostupni svakom potencijalnom korisniku, a k tome su i besplatni. Jedini je nedostatak Internet rječnika je što mogu bez najave potpuno nestati s mreže ili se može naplaćivati njihovo korištenje.

Možemo zaključiti da francuskih terminoloških rječnika, iz područja turizma, ima puno objavljenih na Internetu (postoji više adresa koje imaju stranice samo sa elektronskim rječnicima kao <http://elcicnet.swarthmore.edu/dictionnaires.html> 05.06.2003. i po vrsti su jednojezični, višejezični, a oni tumače riječi prijevodno, jednom rečenicom ili pojašnjavaju termin cijelim tekstom. Najčešća kombinacija jezika je francusko-engleski što je i razumljivo jer jezik struke i u turizmu je engleski.

Internet rječnici su veliki doprinos leksikografskom obogaćivanju francuskog jezika i možemo se samo nadati da će ih u budućnosti biti mnogo više, jer su u području jezika struke u turizmu potrebni.

LITERATURA

1. Emery-Serano, C., Brunner, M.N., *Lexique multilingue du tourisme*, Edition Collegial, Sion, CH, 1996.
2. *Le Grand dictionnaire terminologique*, office québécois de langue française, Convera, Canada, 2000.
3. Pavel, S., *Précis de terminologie*, Bureau de la traduction, ISBN 0-660-61616-5, 2003., XVII-XVIII.
4. <http://elcicnet.swarthmore.edu/dictionnaires.html> 05.06.2003.
5. <http://www.fdim.org/doss/chevrel.html> 14.06.2003.
6. <http://www.snes.edu/~adapt/multimed/US0004.html> 15.05.2003.
7. http://www.tele3.net/dicotour/IND_AB_F.HTM 05.06.2002.
8. www.granddictionnaire.com 13.01.2003.
9. www.tourisme.gouv.fr/document/TESAUR.PDF 18.09.2003.

Summary

INTERNET DICTIONARIES OF TERMS IN FRENCH FOR TOURISM INDUSTRY

In the last twenty years the computer has become the main means of access to highly specialized knowledge and also a protected way of transmission of information in the field of science, technics, literature and arts. The process started by the computerization of librarian catalogues as well by linking of big publishers onto database as PASCAL.

Publishers of specialized journals, of press, professional associations and publishing houses made their publications accessible on the computer network, they listed and created their own archives and also made possible the access to research centres, scientific and research workers, publishers and interested readers.

In this research work we tried to look up the dictionaries of terms in the field of tourism industry, in French, in the electronic form. Nowadays, the dictionaries of terms can be found in Internet and they are accessible to a wide range of users because they are easily and quickly obtainable. We made a research of various dictionaries of terms in the field of tourism industry in French and the most interesting ones were described.

Key words: dictionaries of terms, Internet, tourism industry.

Zusammenfassung

FRANZÖSISCHE TERMINOLOGIEWÖRTERBÜCHER FÜR TOURISMUS IM INTERNET

In den letzten zwanzig Jahren wurde das Computer zum Hauptmittel des Zutrittes zum eng spezialisiertem Wissen und zugleich auch geschützte Art der Übermittlung von Informationen in der Wissenschaft, Technik, Literatur und Kunst. Der Prozess begann mit der Informatisierung der Bibliothekskataloge und durch Verbindung grosser Verlagshäuser an die Datenbasis wie z. PASCAL

Herausgeber der Fachzeitschriften, der Presse, Fachvereine und Verlagshäuser haben ihre Publikationen im Net in der elektronischen Form zugänglich gemacht, haben diese katalogisiert und eigentlich ihre eigenen Archive gemacht. Sie haben auch den Zutritt zu Forschungszentren, Forschern und Wissenschaftlern, Herausgebern und daran interessierten Lesern zugänglich gemacht.

In dieser Forschungsarbeit haben wir versucht, die Terminologiewörterbücher aus dem Bereich des Tourismus herauszufinden, und zwar auf Französisch und in der elektronischen Form. Heutzutage kann man die Terminologiewörterbücher im Internet finden, und sie sind für einen weiten Kreis von Benutzern zugänglich, weil sie sehr einfach und schnell erhältlich sind. Gerade solche Terminologiewörterbücher auf Französisch aus dem Bereich des Tourismus haben wir erforscht und die Interessantesten wurden beschrieben.

Schlüsselwörter: Terminologiewörterbücher, Internet, Tourismus.